Civillieta Nr. C12251822
Lietas arhīva Nr. C-0455-23/16
ECLI:LV:DAUT:2023:0202.C12251822.4.S

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2023. gada 2. februārī, Krāslavā

Daugavpils tiesa
tiesnese G. Kusiņa
izskatīja rakstveida procesā civillietu OU "PlusPlus Baltic" prasība pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] OU "PlusPlus Baltic" iesniedza tiesā prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589. pantu, 1652. panta trešo punktu, 1716., 1717., 1720., 1756., 1943. pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. A/ par labu prasītājai parādu 7235,72 *euro,* līgumsodu par periodu no 2018. gada 5. marta līdz 2021. gada 2. februārim 198,27 *euro*, likumiskos kavējuma procentus par laika periodu no 2021. gada 2. februāra līdz 2022. gada 19. augustam 669,65 *euro* un valsts nodevu 551,67 *euro*. Lūdz noteikt prasītājai tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6 % gadā no piedzītās summas par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2018. gada 5. martā starp AS "mogo" un /pers. A/ noslēgts finanšu līzinga līgums Nr. L05032018/0301 transportlīdzekļa BMW X5, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, iegādei. Kopējā līzinga summa 13 589 *euro*. Līgumā tika noteikta procentu likme 18 % gadā – atlīdzība par finansējuma lietošanu. Līzinga termiņš tika noteikts 2019. gada 5. marts.

Pēc automašīnas iegādes aizdevēja piešķīra atbildētājam tiesības turēt, lietot (nomāt) un izpirkt automašīnu, bet atbildētājs apņēmās pieņemt automašīnu līzingā – nomā ar tiesībām to izpirkt, kā arī samaksāt līguma maksājumus atbilstoši līguma noteikumiem. Atbildētājam bija jāveic ikmēneša maksājumi saskaņā ar līguma maksājumu grafiku.

Atbildētāja no līzinga līguma izrietošo saistību kavējuma un nepilnīgas izpildes dēļ prasītāja 2018. gada 13. augustā vienpusēji atkāpās no līguma.

[1.2] Nolūkā nokārtot saistības, kas izriet no 2018. gada 5. marta līguma, atbildētājs 2018. gada 27. augustā noslēdza ar prasītāju atgriezeniskā līzinga līgumu Nr. L05032018/0301-N1, ar kuru vienojās turpināt līgumattiecības ar prasītāju līdz saistību pilnīgai izpildei. Kopējā līzinga summa tikai noteikta 13 697,79 *euro*, līzinga termiņš 2023. gada 13. decembris, fiksētā procentu likme gadā 18 %. Atbildētājam ik mēnesi bija jāveic maksājums 325,51 *euro* apmērā.

Atbildētāja no līzinga līguma izrietošo saistību kavējuma un nepilnīgas izpildes dēļ prasītāja 2019. gada 9. aprīlī vienpusēji atkāpās no līguma.

[1.3] Nolūkā nokārtot saistības, kas izriet no 2018. gada 5. marta līguma, atbildētājs 2019. gada 23. aprīlī noslēdza ar prasītāju atgriezeniskā līzinga līgumu Nr. L05032018/0301-N2, ar kuru vienojās turpināt līgumattiecības ar prasītāju līdz saistību pilnīgai izpildei. Kopējā līzinga summa tikai noteikta 12 834,03 *euro*, līzinga termiņš 2024. gada 23. aprīlis, fiksētā procentu likme gadā 18 %. Atbildētājam ik mēnesi bija jāveic maksājums 325,90 *euro* apmērā.

Atbildētāja no līzinga līguma izrietošo saistību kavējuma un nepilnīgas izpildes dēļ prasītāja vienpusēji atkāpās no līguma.

[1.4] Nolūkā nokārtot saistības, kas izriet no 2018. gada 5. marta līguma, atbildētājs 2020. gada 11. septembrī noslēdza ar prasītāju atgriezeniskā līzinga līgumu Nr. L05032018/0301-N3, ar kuru vienojās turpināt līgumattiecības ar prasītāju līdz saistību pilnīgai izpildei. Kopējā līzinga summa noteikta 11 558,93 *euro*. Līzinga termiņš noteikts 2024. gada 11. decembris, fiksētā procentu likme gadā 45,60 %. Atbildētājam ik mēnesi bija jāveic maksājums 325,90 *euro* apmērā.

Atbildētāja no līzinga līguma izrietošo saistību kavējuma un nepilnīgas izpildes dēļ prasītāja 2021. gada 2. februārī vienpusēji atkāpās no līguma.

[1.5] Prasītāja pārņēma transportlīdzekli savā valdījumā, tas tika pārdots 2021. gada 24. aprīlī par 4700 *euro*. No transportlīdzekļa pārdošanas iegūtie naudas līdzekļi tika novirzīti atbildētāja līguma saistību daļējai izpildei un ar transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu dzēšanai.

Aizdevēja cedēja savas prasījuma tiesības pret atbildētāju OU "PlusPlus Baltic", par ko tika paziņots atbildētājam. Atbildētājs neizrādīja interesi par saistību pienācīgu izpildi.

[2] Atbildētājs paskaidrojumu par celto prasību lietā neiesniedza.

[3] Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu, civillieta izskatāma rakstveida procesā, par ko ir paziņots lietas dalībniekiem. Lietā nav saņemti prasītājas un atbildētāja papildus paskaidrojumi. Nav saņemti iebildumi par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

M o t ī v u d a ļ a

[4] Novērtējusi rakstveida pierādījumus un prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[4.1] Saskaņā ar Civillikuma 1943. pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

[4.1.1] Lietas materiāli apstiprina, ka 2018. gada 5. martā starp AS "mogo" un atbildētāju /pers. A/ noslēgts finanšu līzinga līgums Nr. L05032018/0301 par līzinga summas 12 700 *euro* izsniegšanu atbildētājam, kas saskaņā ar līguma 12. punktu ir paredzēta transportlīdzekļa BMW X5, šasijas Nr. /šasijas numurs/, izlaiduma gads 2007, pašmasa 2150, motora tilpums 2993, krāsa melna, iegādei. Līguma 7. punktā puses vienojušās par procentu likmi – 18 % gadā. Saskaņā ar līguma 11. punktā ietverto maksājumu grafiku atbildētājam bija jāveic ikmēneša maksājums 309,94 *euro* apmērā, sākot no 2018. gada 5. aprīļa līdz 2024. gada 5. martam.

Aizdevēja savas saistības izpildīja, ko apliecina 2018. gada 5. marta debeta paziņojums, no kura izriet, ka /pers. B/ saņēmis no AS "mogo" 12 700 *euro* atbilstoši pirkuma līgumam Nr. PL05032018/0301 par automašīnas BMW X5, šasijas Nr. /šasijas numurs/, izlaiduma gads 2007, pašmasa 2150, motora tilpums 2993, krāsa melna, pārdošanu.

2018. gada 5. marta transportlīdzekļa nodošanas – pieņemšanas akts apliecina, ka /pers. A/ pārņēma norādīto transportlīdzekli, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, savā turējumā, ko apliecināja ar savu parakstu.

Prasītāja 2018. gada 13. augustā nosūtīja atbildētājam paziņojumu par atkāpšanos no finanšu līzinga līguma, lūdzot nodot transportlīdzekli un nekavējoties pēc paziņojuma saņemšanas samaksāt prasītājai visus saskaņā ar līgumu noteiktos un nesamaksātos maksājumus.

[4.1.2] Lietas materiāli apstiprina, ka 2018. gada 27. augustā starp AS "mogo" un atbildētāju /pers. A/ noslēgts atgriezeniskā līzinga līgums Nr. L05032018/0301-N1 par līzinga summu 13 697,79 *euro*. Līguma 4. punktā puses vienojušās par procentu likmi – 18 % gadā. Saskaņā ar līguma 8. punktā ietverto maksājumu grafiku atbildētājam bija jāveic ikmēneša maksājums 325,51 *euro* apmērā, sākot no 2018. gada 27. septembra līdz 2024. gada 27. martam. Līguma 12. punktā noteikts, ka sākotnējais līzinga līgums ir 2018. gada 5. marta līzinga ņēmēja un Mogo starpā noslēgtais līzinga līgums Nr. L05032018/0301.

Prasītāja 2019. gada 9. aprīlī nosūtīja atbildētājam paziņojumu par atkāpšanos no finanšu līzinga līguma, lūdzot nodot transportlīdzekli un nekavējoties pēc paziņojuma saņemšanas samaksāt prasītājai visus saskaņā ar līgumu noteiktos un nesamaksātos maksājumus.

[4.1.3] Lietas materiāli apstiprina, ka 2019. gada 23. aprīlī starp AS "mogo" un atbildētāju /pers. A/ noslēgts atgriezeniskā līzinga līgums Nr. L05032018/0301-N2 par līzinga summu 12 834,03 *euro*. Līguma 4. punktā puses vienojušās par procentu likmi – 18 % gadā. Saskaņā ar līguma 8. punktā ietverto maksājumu grafiku atbildētājam bija jāveic ikmēneša maksājums 325,90 *euro* apmērā, sākot no 2019. gada 23. maija līdz 2024. gada 23. aprīlim. Līguma 12. punktā noteikts, ka sākotnējais līzinga līgums ir 2018. gada 5. marta līzinga ņēmēja un Mogo starpā noslēgtais līzinga līgums Nr. L05032018/0301-N1.

Prasītāja 2020. gada 11. februārī nosūtīja atbildētājam paziņojumu par atkāpšanos no līzinga līguma, lūdzot nodot transportlīdzekli un nekavējoties pēc paziņojuma saņemšanas samaksāt prasītājai visus saskaņā ar līgumu noteiktos un nesamaksātos maksājumus.

[4.1.4] Lietas materiāli apstiprina, ka 2020. gada 11. septembrī starp AS "mogo" un atbildētāju /pers. A/ noslēgti līzinga līguma Nr. L05032018/0301-N2 grozījumi Nr. L05032018/0301-N3 par līzinga summu 11 558,93 *euro*. Līguma puses vienojušās par procentu likmi – 18 % gadā. Saskaņā ar līgumā ietverto maksājumu grafiku atbildētājam bija jāveic ikmēneša maksājums 325,90 *euro* apmērā, sākot no 2020. gada 11. oktobra līdz 2024. gada 11. decembrim.

Prasītāja 2021. gada 2. februārī nosūtīja atbildētājam paziņojumu par atkāpšanos no līzinga līguma, lūdzot nodot transportlīdzekli un nekavējoties pēc paziņojuma saņemšanas samaksāt prasītājai visus saskaņā ar līgumu noteiktos un nesamaksātos maksājumus.

[4.1.5] Atbildētājs noslēgtos līgumus prasības kārtībā nav apstrīdējis, kā arī nav vērsies tiesā ar prasību par to nosacījumu grozīšanu, līdz ar to pušu starpā noslēgtie līgumi atzīstami par tiesīgi noslēgtiem darījumiem un spēkā esošiem, kas atbilstoši Civillikuma 1587. pantam uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

[4.1.6] Civillikuma 1589. pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Finanšu līzinga līguma Nr. L05032018/301 noteikumu 16.3.2. apakšpunkts, atgriezeniskā līzinga līguma Nr. L05032018/301 – N1 un atgriezeniskā līzinga līguma Nr. L05032018/301 – N2 noteikumu 16.3.1. apakšpunkts nosaka, ka mogo ir tiesīgs, rakstiski informējot, vienpusēji atkāpties no līguma, ja līzinga ņēmējs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā līgumā vai mogo rēķinā/paziņojumā par ikmēneša maksājumu noteikto vai tā daļu un kavējums ilgst 10 (desmit) dienas.

Prasītāja ir norādījusi, ka atbildētājs nav pildījis savas ar līgumu uzņemtās saistības, un aizdevēja 2021. gada 2. februārī ir izmantojusi sev pielīgtās tiesības, vienpusēji atkāpusies no Līzinga līguma Nr. L05032018/0301-N3, ko pierāda 2021. gada 2. februāra paziņojums.

Lietā nav strīda par pušu vienošanās tiesiskumu un spēkā esību. Tiesa atzīst, ka atbildētājam uzņemtās saistības jāizpilda pilnā apmērā un jāveic arī uzņemto blakus saistību izpilde. Atbildētājs nav apstrīdējis prasībā norādītos apstākļus.

[4.1.7] 2019. gada 23. aprīļa atgriezeniskā līzinga līguma Nr. L05032018/0301-N2 noteikumu 16.6. apakšpunktā noteikts, ja līguma darbība tiek izbeigta pirms termiņa vai mogo vienpusēji atkāpjas no līguma, mogo ir tiesīgs pārdot transportlīdzekli par brīvu cenu. No transportlīdzekļa pārdošanas iegūtie līdzekļi tiek novirzīti līzinga ņēmēja saistību izpildei un ar transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu dzēšanai. Līzinga ņēmējam 5 (piecu) darba dienu laikā pēc mogo pieprasījuma saņemšanas jāsedz starpība starp līzinga ņēmēja parāda un ar transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu kopsummu un cenu, par kādu līzinga devējs pārdod transportlīdzekli trešajai personai.

Lietā iesniegtā pavadzīme Nr. 202104161 un transportlīdzekļa pieņemšanas – nodošanas akts apstiprina, ka aizdevēja transportlīdzekli 2021. gada 24. aprīlī realizēja par 4700 *euro*, par iegūtajiem līdzekļiem daļēji sedzot atbildētāja parādu.

[4.1.8] 2021. gada 22. oktobrī starp AS "mogo" un PlusPlus Baltic OU tika noslēgts cesijas līgums, pamatojoties uz kuru AS "mogo" cedēja PlusPlus Baltic OU no ar atbildētāju noslēgtā līguma Nr. L05032018/0301 izrietošas prasījumu tiesības. Atbildētājs par kreditora maiņu tika informēts 2021. gada 3. novembrī.

Civillikuma 1793. pants nosaka, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Saskaņā ar Civillikuma 1801. pantu cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko nezina par to.

Līdz ar to, visas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no finanšu līzinga līguma Nr. L05032018/0301, pārgāja prasītājai OU "PlusPlus Baltic".

[4.1.9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei ir jāpierāda fakti, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu prasījumu un iebildumu pamatojumu. Prasītājam jāpierāda sava prasība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Atbilstoši Civillikuma 1838. pantam samaksas izdarīšana jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Parāda summu pamato prasības summas aprēķins. Atbildētājs nav cēlis iebildumus pret parāda esību vai prasītājas iesniegto parāda aprēķinu. Tiesai nav pamata apšaubīt parāda aprēķina pamatotību. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka parāds ir samaksāts, līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai jāpiedzen parāda pamatsumma 7235,72 *euro*.

[4.2] Civillikuma 1716. pantā noteikts, ka līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā).

2018. gada 5. marta finanšu līzinga līguma 15.3. apakšpunktā noteikts līgumsods 0,5 % no kavētās maksājuma summas par katru kavējuma dienu līdz saistību izpildei vai līguma izbeigšanai.

Prasītāja aprēķināja līgumsodu 198,27 *euro* par laika periodu no 2018. gada 5. marta līdz 2021. gada 2. februārim. Ievērojot, ka lietā pierādīta atbildētāja nepienācīga uzņemto saistību izpilde, tiesa uzskata par pamatotu līgumsoda 198,27 *euro* aprēķinu.

[4.3] Civillikuma 1759. panta 1. punkts paredz, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Saskaņā ar Civillikuma 1765. pantu, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tie ir seši procenti gadā.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 669,65 *euro*, kas aprēķināti par laiku no 2021. gada 2. februāra līdz 2022. gada 19. augustam.

Tā kā atbildētājs pieļāva samaksas kavējumu un tiesai nav iesniegti pierādījumi par parāda samaksu, tiesa uzskata, ka prasītājai ir tiesības saņemt nokavējuma procentus.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda arī prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no piespriestās summas.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu no atbildētāja jāpiedzen samaksātā valsts nodeva 551,67 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5 *euro*, kopā 556,67 *euro*.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta otro daļu, 40. panta pirmo daļu, 2022. gada 11. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 5., 14., 15. punktu no atbildētāja valsts labā jāpiedzen ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4 *euro* apmērā.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 204.[1] pantu tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu OU "PlusPlus Baltic", reģistrācijas Nr. 12273105, pamatparādu 7235,72 *euro* (septiņi tūkstoši divi simti trīsdesmit pieci *euro* 72 centi), līgumsodu 198,27 *euro* (viens simts deviņdesmit astoņi *euro* 27 centi), likumiskos kavējuma procentus 669,65 *euro* (seši simti sešdesmit deviņi *euro* 65 centi) par laiku no 2021. gada 2. februāra līdz 2022. gada 19. augustam, tiesas izdevumus 556,67 *euro* (pieci simti piecdesmit seši *euro* 67 centi), kopā 8660,31 *euro* (astoņi tūkstoši seši simti sešdesmit *euro* 31 cents).

Noteikt OU "PlusPlus Baltic" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei vai līdz brīdim, kad procentu summa sasniegs nesamaksātā pamatparāda apmēru, saņemt no atbildētāja /pers. A/ likumiskos procentus 6 % (seši procenti) gadā no piespriestās summas.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4 *euro* (četri *euro*), kas jāiemaksā - saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51 TREL 2190 4580 1900 0, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499, maksājuma mērķis: civillieta Nr. C12251822.

Noteikt atbildētājam /pers. A/ sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2023. gada 2. februāra –, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese G. Kusiņa